



## The Holy See

---

**DISCORSO DEL SANTO PADRE FRANCESCO  
AGLI ECC.MI PRESULI DELLA CONFERENZA EPISCOPALE  
DI BOSNIA ED ERZEGOVINA IN VISITA "AD LIMINA APOSTOLORUM"**

*Lunedì, 16 marzo 2015*

---

**[Multimedia]**

*Gospodine Kardinale,  
draga Braćo Biskupi,*

duhovno iskustvo posjeta grobovima Apostolâ i susreta s Rimskim Biskupom uvijek je snažan trenutak vjere i zajedništva. Želim vam srdačnu dobrodošlicu i zahvaljujem vam na iskrenim pozdravima vaših Crkava i naroda Bosne i Hercegovine. Osobno, nestrpljivo iščekujem posjet vašoj Domovini idućeg šestoga lipnja gdje ću s vašim narodom osjetiti kako je lijepo i ugodno kao braća biti zajedno (usp. *Ps* 133, 1).

Pročitao sam s pažnjom vaša izvješća i u njima vaše nade i planove te sam, zajedno s vama, molio za sve stanovnike vaše Zemlje i za sve one koji su bili prisiljeni otići u inozemstvo zbog ne tako davnih ratnih događanja, zbog nezaposlenosti i neizvjesnosti za budućnost.

1. Iseljavanje je svakako jedna od zbiljnosti koja vam stoji veoma na srcu. Ono izaziva poteškoće u povratku mnogih vaših sunarodnjaka, manjak radnih mjesta, obiteljsku nestabilnost, afektivno i društveno razdvajanje čitavih zajednica, manjkavosti u djelovanju župa. Još su uvijek živa sjećanja na sukobe, bilo na osobnoj bilo na općoj razini s ranama srca koja i danas krvare. Znam dobro da to u vama kao Pastirima pobuđuje gorčinu i zabrinutost. Papa i Crkva su s vama u molitvi i po djelotvornoj potpori vaših planova u korist onih koji naseljavaju vaše krajeve, bez ikakve razlike. Stoga vas ohrabrujem da ne štedite svoje snage u podupiranju slabih, da pomognete – na način kako vam je najprikladnije – sve one koji imaju opravdanu i iskrenu želju za ostankom u rodnoj zemlji te utažiti duhovnu glad onih koji vjeruju u neprolazne vrijednosti, proizašle iz Evanđelja, koje su tijekom stoljeća podupirale živote vaših zajednica. Okrijepljeni

melemom vjere te vašim primjerom i propovijedanjem, tako će moći ojačati vlastitu usmjerenost na dobro. U tom su vam djelovanju od neizmjerne pomoći vaši svećenici, koji su, kako mi velite, velikodušni, marljivi i uvjerljivi pastiri stada koje im je povjereno.

2. Društvo u kojemu živite obilježeno je multikulturalnom i multietničkom dimenzijom. Vama je povjerena zadaća da budete očevi svima, unatoč materijalnoj oskudici i krizi u kojoj se nalazite. Neka vaše srce uvijek bude raspoloženo primiti svakoga, neka poput Kristovog srca znade primiti u sebe – s božanskom ljubavlju – svako ljudsko biće.

Svaka kršćanska zajednica zna da je pozvana otvoriti se, očitovati u svijetu svjetlo Evanđelja; ne smije ostati zatvorenom samo u okviru svojih običaja, ma kako plemeniti bili. Zajednica vjernika izlazi iz vlastitoga “dvorišta”, postojana u vjeri, potpomagana molitvom i hrabrena vlastitim pastirima kako bi živjela i naviještala novi Život kojega ona sama čuva, a to je Krist, Spasitelj svakoga čovjeka. U tom smislu, podržavam poticaje koji mogu proširiti prisutnost Crkve izvan obrednog ambijenta, obogaćujući maštom i kreativnošću svaku djelatnost koja bi mogla utjecati na društvo donoseći vam svježi duh Evanđelja. Svaka osoba ima potrebu, čak i onda kada ne zna, susresti Gospodina Isusa.

U vašim nastojanjima pokušajte unaprjeđivati društveni pastoral u susretima s vjernicima, posebno s mladima, kako bi ih se tako formiralo da budu voljni ostati u svojim krajevima, kao pokretači i kao oni koji su odgovorni za obnovu i rast vaše Zemlje, od koje ne mogu očekivati da samo primaju. U ovome obrazovno-pastoralnom djelovanju, društveni nauk Crkve je od djelotvorne pomoći. Upravo je ovo način kako nadići stare materijalističke naslage koje još uvijek postoje u mentalitetu i u životu nekih dijelova društva u kojemu živite.

3. Vaša služba, draga Braćo, obuhvaća različita područja: pastoralno, ekumensko, međureligijsko. Zahvaljujući vašim izvješćima, mogao sam si bolje predočiti veliki trud koji ulažete u spomenutim prilikama, posao koji očituje vaše očinstvo u susretima s povjerenim vam narodom. Ohrabrujem vas podsjećajući da, s poštovanjem prema svima, slobodno i neustrašivo svjedočite svoju pripadnost Kristu.

Svećenici, redovnici, redovnice i vjernici laici koji žive u bliskom odnosu s građanima različitih vjerskih tradicija, mogu vam ponuditi korisne savjete za vaše djelovanje i nastupe, polazeći od njihovih spoznaja i iskustava s raznolikim zajednicama. Smatram da bi ovakav ili sličan mudri pristup mogao donijeti sjeme i plodove pomirenja, prihvaćanja, pa čak i suradnje.

4. Još jedan daljnji vid djelovanja kojeg bih želio naglasiti, a i vi ste ga spomenuli, zbog čega pohvaljujem vašu pastoralnu osjetljivost, jest onaj o odnosu između vašega i redovničkoga klera.

Poznajem po neposrednom iskustvu složenost tih odnosa, kao i poteškoće usklađivanja određenih karizmi. No, najvažnija je činjenica ta da se je u obje dimenzije jednoga svećeništva uvijek

promicalo jedno jedino poslanje: služiti Kristovom Kraljevstvu. Oni koji sve svoje snage posvete toj misiji, na čast su i ponos apostolskom navještanju. Podsjećam na ono što Sveti Ivan Pavao II. nadahnutim riječima reče u Sarajevu prigodom posjeta u travnju 1997. godine, a čini mi se da su proročke i danas: Biskup je otac: zna da svaki savršeni dar dolazi od Boga (usp. *Govor biskupima*, 13. travnja 1997, 4).

U ovoj Godini posvećenog života trebamo uvidjeti kako su sve karizme i službe ustanovljene na slavu Božju i na spasenje svih ljudi, bdijući da one budu uistinu usmjerene na izgradnju Kraljevstva Božjega i da ne budu ukaljane pristranim ciljevima. Neka se one provode u duhu ljudskoga i bratskoga zajedništva, podnoseći terete jedni drugih (usp. *Gal 6,2*) u duhu služenja.

5. Na koncu, dopustite mi jednu sasvim osobnu besjedu među nama Biskupima, kako i priliči u potpunoj ljubavi. Poznate su mi povijesne prilike koje su doprinijele različitosti Bosne od Hercegovine u mnogim oblicima. Ipak, vi ste jedno tijelo: vi ste katolički Biskupi na jednom pograničnom području u zajedništvu s Petrovim Nasljednikom. Spontano mi iz srca izlazi samo jedna misao: vi ste u zajedništvu. Iako je katkada nesavršeno, ovo zajedništvo biva s upornošću građeno na svim razinama bez ikakve razlike.

U pripadanju istome Apostolskom Zboru, treba djelovati od središta; ostala mišljenja prelaze u drugi plan i razlučuju se u svjetlu jedinstva vaše vjere i vaše službe.

Draga Braćo, u iščekivanju susreta s vašim narodom u Sarajevu, baštinikom tolikih mučenika i ispovjedalaca vjere koji su tijekom duge i mučne povijesti vaše Zemlje tu istu vjeru sačuvali živom, želim vam iskazati ljubav, pažnju i blizinu Rimske Crkve.

Ovo su osjećaji koje vam srdačno izražavam i molim vas da ih prenesete vašim zajednicama. Želio bih da svi i dalje molite za moje služenje Crkvi te vama i vašemu narodu, s bratskim osjećajima, udjeljujem svoj Apostolski Blagoslov.